

ONDERSTEUNINGSROUTE

gbs Het Christal

opgesteld in april 2024

Deze ondersteuning bieden wij aan onze leerlingen.

Beste ouders,

Voor u ligt de ondersteuningsroute van gbs Het Christal. In deze ondersteuningsroute beschrijven we hoe we bij ons op school vorm geven aan inclusiever onderwijs aan onze leerlingen. Wat dit onderwijs is, leggen we u eerst uit. Daarna leest u hoe wij daar als school naar kijken en waar u dat op onze school aan ziet. Ook leest u over hulp en ondersteuning die we bieden als we zien dat het leren en ontwikkelen van een leerling minder goed gaat.

Misschien heeft u zorgen. Uw kind praat bijvoorbeeld heel weinig, of uw kind heeft moeite met bewegen, komt niet tot spelen of het leesproces komt maar moeizaam op gang. Wat kunt u als school van ons verwachten? Bij wie kunt u terecht? In de ondersteuningsroute vindt u hierover informatie en antwoorden.

Heeft u na het lezen nog vragen? Stel ze aan de meester of juf van uw kind. Zit uw kind (nog) niet bij ons op school, maar denkt u daarover na? Loop gerust eens binnen of maak een afspraak voor een kennismaking en rondleiding via de mail. We vertellen u graag meer over onze school.

Marieke Buurman
directeur

Telefoon: 033-2048790

Mail: info@gbshetchristal.net

Inhoud

Van passend naar inclusiever	4
Wat is inclusiever onderwijs?	4
Inclusiever onderwijs en het samenwerkingsverband	4
Onze kijk op inclusiever onderwijs	5
Zo herkent u inclusiever onderwijs bij ons op school.....	5
Onze kijk op de toekomst.....	6
Stappenplan: ondersteuning & handelingsgericht werken	7
Dit is handelingsgericht werken.....	7
Stap voor stap naar ondersteuning	8
1. Basiskwaliteit – een goede basis.....	8
2. Onderwijs op maat	8
3. Extra ondersteuning en begeleiding in en/of buiten de groep.....	9
4. Extra ondersteuning op de school.....	10
5. Passende ondersteuning op gespecialiseerd onderwijs.....	11
6. Grenzen aan onderwijs	11
Deze ondersteuning bieden wij op school	12
Samenwerkingspartners	14
Uitleg van woorden.....	15

Van passend naar inclusiever

Wat is inclusiever onderwijs?

Passend onderwijs heeft als doel: zorgen dat elke leerling het onderwijs ontvangt dat bij deze leerling past. En het liefst zo dicht mogelijk bij huis. Inclusiever onderwijs gaat daarin nog een stapje verder en zegt: elke leerling verdient een plekje op een reguliere school. We zien daarin ook een Bijbelse opdracht, omdat elk kind uniek is geschapen door onze Hemelse Vader. In onze missie wordt duidelijk hoe wij naar onderwijs kijken en wat we als onze opdracht zien:

“Kinderen leren en leven in relatie met onze Schepper. Ze kunnen hun talenten nu en later betekenisvol inzetten voor God, zichzelf en de ander.”

In alles wat we doen op school is ons Christen-zijn en de relatie die we met Jezus hebben zichtbaar. In ons gedrag, onze omgang met elkaar én bij de inhoud van ons onderwijs.

Als school zijn we onderweg van passend onderwijs naar inclusiever onderwijs. De meeste leerlingen kunnen het reguliere onderwijs goed volgen, maar alle kinderen zijn verschillend. Sommige kinderen hebben op school extra hulp of ondersteuning nodig. Die extra hulp kunnen we op de basisschool prima aanbieden. Voor kinderen die bijvoorbeeld moeite hebben met lezen hebben we een dyslexiespecialist op school, kinderen die moeite hebben met rekenen krijgen ondersteuning van de remedial teacher of onderwijs assistent en ook op gedrag zijn er specialisten in de school aanwezig.

Inclusiever onderwijs en het samenwerkingsverband

Soms is er ondanks de vele ondersteuning meer nodig voor een leerling dan wij als basisschool met behulp van onze partners kunnen bieden. Dan bespreken we met jullie als ouders wat er naar ons idee nog meer nodig is. CorDeo onderwijspunt en Samenwerkingsverband de Eem helpen ons en jullie daarbij om samen tot een goede volgende stap te komen.

Onze kijk op inclusiever onderwijs

Inclusiever onderwijs is voor ons vooral goed onderwijs bieden aan alle kinderen, onderwijs dat bij de leerling past. We zorgen als school voor goed opgeleide leerkrachten en ondersteuners, een fijne en veilige leeromgeving en een goede samenwerking met ouders. Inclusiever onderwijs valt misschien niet direct op in de school, maar het is er wel. Het start bij de leerkrachten die de kinderen scherp in beeld hebben middels observaties, kindgesprekken, resultaten. Zo bekijken en volgen we de kinderen om zo goed mogelijk te bepalen wat een kind nodig heeft om zich zo goed mogelijk verder te kunnen ontwikkelen. Als we zien dat het leren moeilij(er) gaat of dat een leerling dreigt vast te lopen, dan zorgen we er met elkaar voor dat er passende hulp en ondersteuning komt. Alles wat de daarvoor organiseren binnen de school, en soms ook erbuiten, hoort bij inclusiever onderwijs.

Zo herkent u inclusiever onderwijs bij ons op school

Op het Christal kun u inclusiever onderwijs herkennen aan bijvoorbeeld het volgende

- Extra hulp en ondersteuning aan een leerling in of buiten de klas op het gebied van rekenen, taal, spelling, lezen, sociaal emotionele ontwikkeling, motoriek, verrijking
- Een (individueel) handelingsplan voor een leerling waarin we doelen stellen, evalueren en weer bijstellen
- Een uitnodiging voor een gesprek met de leerkracht waarbij eventueel ook de orthopedagoge aansluit
- Multi disciplinair Overleg met ouders en ondersteuningsteam waarbij ook het Samenwerkingsverband en Lariks centrum voor Jeugd en Gezin kunnen aansluiten
- We bespreken of er eventueel een onderzoek nodig is om de leerling beter in kaart te brengen en te bekijken wat de leerling nodig heeft
- De leerkracht óf Remedial Teacher óf onderwijsassistent noteert informatie over de ondersteuning aan een leerling om de voortgang te kunnen monitoren
- Een eigen leerlijn voor kinderen die het klassikale onderwijs niet meer kunnen volgen
- Een aangepast lesprogramma waarin we compacten en verrijken voor meer- en hoogbegaafde kinderen
- Kennis en expertise in het team op het gebied van rekenen, taal, dyslexie, hoogbegaafdheid, gedrag.

Onze kijk op de toekomst

In de toekomst willen wij inclusiever onderwijs blijven bieden aan onze leerlingen. Om dit mogelijk (te blijven) maken, werken we handelingsgericht. We kijken naar de ontwikkelingen van de leerling en passen waar mogelijk ons onderwijs aan. We gaan uit van de gemeenschap en daarbij horen ook regels en grenzen. Daardoor is gepersonaliseerd onderwijs uitgesloten. Bij elk aangemelde leerling zal een afweging gemaakt worden wat de ondersteuningsbehoefte is en of de school een passend aanbod kan realiseren in deze groep met de leerkracht. We zullen ons onderwijs blijven ontwikkelen en streven ernaar dat elk kind zich maximaal en naar vermogen kan ontwikkelen.

Stappenplan: ondersteuning & handelingsgericht werken

Alle scholen in Nederland hebben zorgplicht. Dat betekent dat elke school moet onderzoeken of we uw kind passend onderwijs kunnen bieden. Binnen het Samenwerkingsverband de Eem (SWV) werken we met een stappenplan om tot passende ondersteuning te komen voor de leerlingen die dat nodig hebben. De basis van de stappenplan is een werkwijze die we “handelingsgericht werken” noemen.

Dit is handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken is een vaste manier van werken voor scholen om inclusiever onderwijs te organiseren. Het begint bij goed kijken naar wat een leerling nodig heeft om te leren en te ontwikkelen. Deze werkwijze helpt de school om de juiste ondersteuning te bieden aan de leerlingen, de juiste mensen in te schakelen en om de ondersteuning goed te volgen en te zien wat het oplevert.

Deze werkwijze verdelen we in 5 ondersteuningsniveaus. De verschillende niveaus staan afgebeeld in onderstaande piramide. Hoe hoger in de piramide, des te meer ondersteuning er nodig is.

Stap voor stap naar ondersteuning

De piramide van handelingsgericht werken leggen we graag aan u uit aan de hand van een stappenplan. We proberen ouders altijd zo vroeg mogelijk te betrekken, zodat u mee kunt denken over de hulp aan uw kind. Dit doen we in de reguliere gesprekken tijdens de spreekweken op niveau 1 en 2. Als er sprake is van ondersteuning op niveau 3 zullen er naast de reguliere gesprekken meerdere gesprekken plaatsvinden. Veelal sluit dan de orthopedagoge of remedial teacher aan. Beiden maken zij deel uit van het ondersteuningsteam op het Christal. Ook als u zelf zorgen heeft over de ontwikkeling van uw kind, willen u vragen dat te delen met de school. U kunt dan een Parrobericht sturen naar de leerkracht, bellen met de leerkracht of u wandelt na schooltijd even binnen. In een gesprek kunnen we dan samen bekijken wat er nodig is voor uw kind, passend bij de klassensituatie.

Voor sommige leerlingen kan het bij de aanmelding al duidelijk zijn dat we in een hogere fase van de piramide starten om ons onderwijsaanbod zo passend mogelijk te laten zijn. We zien u als ouders als partner voor het vormgeven van het onderwijs. School is echter leidend in wat er wel en niet mogelijk is, gezien het feit dat zij zich heeft op de ontwikkeling van elke leerling. U als ouders behartigt de belangen van uw eigen kind.

1. Basiskwaliteit – een goede basis

We werken in alle groepen standaard met een reguliere, planmatige en gedifferentieerde aanpak. Alle lessen zijn opgebouwd volgens het effectieve directe instructiemodel (EDI). We gaan daarbij uit van 3 instructieniveaus:

1. Verlengde instructie
2. Basisinstructie
3. Compacten en verrijken

2. Onderwijs op maat

Op dit niveau wordt het onderwijs verder aangepast aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Dit betekent niet dat we gepersonaliseerd onderwijs geven. Een leerling is en blijft een onderdeel van een klas. Het aanpassen van de basiskwaliteit wordt gedaan door de leerkracht. Eventueel wordt een onderwijsassistent ingezet om deze aanpassing mede mogelijk te maken. Deze fase gaat in wanneer we bij een leerling het volgende zien of merken. De leerling

- beheerst de lesstof onvoldoende
- beleeft onvoldoende leerplezier

- laat onvoldoende vaardigheidsgroei zien
- ervaart disbalans tussen moeite doen en leergemak
- heeft weinig aansluiting met klasgenoten
- laat een lage betrokkenheid en/of welbevinden zien
- is onvoldoende vaardig in executieve functies

In deze fase zorgt de leerkracht voor aanpassingen in het onderwijs die eenvoudig kunnen worden ingezet. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan:

- ander, meer passend (klaar) werk
- pre-teaching en co-teaching van de leerkracht en/of onderwijsassistent
- afspraken maken over de hoeveelheid van het werk of aanpassing in niveau
- inzetten van hulpmiddelen, bijvoorbeeld pictogrammen, een wiebelkussen, eigen laatje,
- pauzes wordt voorbesproken zodat samen spelen met klasgenoten gestimuleerd wordt

3. Extra ondersteuning en begeleiding in en/of buiten de groep

Wanneer we in ondersteuningsniveau 2 merken dat de geboden basisondersteuning onvoldoende is en de zorgen over de ontwikkeling blijvend zijn, gaan we de volgende fase in. In deze fase wordt het ondersteuningsteam breder betrokken en gaat de orthopedagoge meekijken naar de interventies die al ingezet zijn in de basisondersteuning en denkt zij mee over extra, passende interventies. U wordt als ouders hiervan op de hoogte gebracht. We geven de ondersteuning vorm door het inzetten van de Remedial Teacher of onderwijsassistent in de groep of buiten de klas. Deze extra ondersteuning wordt individueel of in een klein groepje aangeboden. Wanneer het nodig/passend is, kan in deze fase ook gebruik worden gemaakt van externe expertise.

Voor de ondersteuning in deze fase kunt u denken aan:

- Pre-teaching of co-teaching door de leerkracht, remedial teacher of onderwijsassistent, aanvullend op het lesprogramma
- Programma Beter bij de les
- Aanbieden van verrijking
- Groeigroep Christal
- Bovenschoolse Plusklas CorDeo of groeiLAB Leusden
- Regelmatig een kindgesprek tussen leerkracht en leerling om de leerling betrokken te houden bij het eigen ontwikkelproces
- Kanjerinterventies om aansluiting in de groep te behouden en inzichten te creëren in gedrag bij de leerling zelf en de klasgenoten

- Externe begeleiding, bijvoorbeeld dyslexietraining, SOVA-training, inzet kinderfysiotherapie
- Consultatie en advies van Auris

lets schrijven over 4 zorgblokken en evaluaties die daaruit volgen

4. Extra ondersteuning op de school

Wanneer de aangeboden ondersteuning op niveau 3 niet of onvoldoende blijkt te werken, gaan we door naar de volgende fase. Fase 4. In deze fase starten we een TopDossier (TD) en plannen we een breed overleg met allerlei betrokkenen: ouders, leerkracht, ondersteuningsteam Christal, Samenwerkingsverband, eventuele externen. We noemen dit een multi disciplinair overleg (MDO). In dit overleg wordt besproken waar we met elkaar staan en welke stappen moeten worden ondernomen. In deze fase zijn er verschillende opties:

- Inzetten van expertise en extra ondersteuning om te onderzoeken of we toch nog terug kunnen naar fase 3
- In TOP-dossier kunnen we een ontwikkelingsperspectief opstellen
- Inzet gedragstolk
- We onderzoeken het werken met een eigen leerlijn op één of meerdere hoofdvakken

Het opstellen van een TOP-dossier helpt ons met het in kaart brengen en begrijpen van de mogelijkheden van de leerling. Met die informatie kunnen we een passend plan opstellen en later het plan evalueren. Bij het opstellen van het TOP-dossier worden altijd ouders betrokken, want we hebben instemming nodig voor het uitvoeren van het plan. Ouders ontvangen van ons een link naar het dossier en kunnen dan het gehele dossier inzien, eventueel aanvullen en ondertekenen voor instemming.

Als uit de evaluatie blijkt dat deze hierboven genoemde inzet niet of onvoldoende helpt, dan kunnen we overgaan tot het aanvragen van een TLV, een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs.

5. Passende ondersteuning op gespecialiseerd onderwijs

Als blijkt dat het aanbod op school niet meer toereikend is voor de ondersteuningsbehoeften en ontwikkelingsbehoeften van een leerling wordt er gezocht naar een meer passende onderwijsplek. We vragen dan aan het samenwerkingsverband om met ons mee te kijken en te adviseren over waar het ondersteuningsaanbod dat nodig is wel kan worden geboden. Meestal is dat een gespecialiseerde vorm van speciaal basisonderwijs (SO) of speciaal basisonderwijs (SBO).

De school heeft zorgplicht totdat een passende plek gevonden is. Tussen het moment van aanmelden op een andere school en het daadwerkelijk starten op een nieuwe school kunnen soms enkele weken tot maanden zitten. Vanuit de zorgplicht zal de school in die tussenperiode zoeken naar mogelijkheden om invulling te blijven geven aan het onderwijs waarbij we in bepaalde gevallen ook lastige besluiten moeten nemen. Uiteraard zoeken we ook hierin altijd de samenwerking met u als ouders.

6. Grenzen aan onderwijs

Gezien de enorme diversiteit zijn harde richtlijnen niet mogelijk. Elke leerling is anders en daarom zullen we iedere situatie apart beoordelen. Bij elke aangemelde leerling maken we een afweging in wat de ondersteuningsbehoeften zijn en of we als school een passend aanbod kunnen realiseren in de groep.

Indien er sprake is van zeer specifieke onderwijsbehoeften gerelateerd aan onderstaande kindkenmerken, verwijzen wij naar een andere reguliere basisschool die wel in deze behoeften kan voorzien of verwijzen we door naar een speciale school die een meer passend aanbod kunnen realiseren. Wij zijn niet in staat ondersteuning te bieden aan:

- Kinderen die zeer slechthorend of doof zijn icm spraak/taal problemen
- Kinderen die zeer slechtziend of blind zijn
- Beperkte verstandelijke vermogens (gemiddeld IQ onder 75, ZML)
- Zeer hoge verstandelijke vermogens
- Leerlingen met meervoudige zware problematieken
- Ernstig oppositioneel gedrag
- Leerlingen met grensoverschrijdend/agressief gedrag waarbij de veiligheid en/of het welbevinden van de groep in gevaar komt
- Leerlingen met een reactieve hechtingsstoornis
- Niet zindelijke kinderen
- Leerlingen waarbij structurele 1 op 1 begeleiding nodig is
- Teveel zorgleerlingen in eenzelfde groep

Deze ondersteuning bieden wij op school

Op de volgende gebieden kunnen wij de leerlingen ondersteunen en zorg bieden.

- **Lezen**

In de klas bieden we extra uitleg en oefening, eventueel met hulp van de onderwijsassistent. Bij vermoedens van dyslexie, bieden we begeleiding vanuit het dyslexieprotocol.

- **Taal**

We werken samen met logopedisten in de omgeving en wanneer nodig met ambulante begeleiding vanuit Auris of Pento.

- **Rekenen**

Naast het reguliere rekenaanbod, de verlengde instructies en oefening in de klas of met de inzet van de onderwijsassistent (soms buiten de klas), bieden we daarnaast

- uitdagend rekenwerk voor kinderen die meer aankunnen. Hun werk wordt gecompact, zodat ruimte ontstaat voor extra uitdaging vanuit de methode of door de inzet van andere middelen en/of extra materialen
- een rekenprogramma op een eigen leerlijn voor kinderen die geen aansluiting meer vinden bij de reguliere lesstof die klassikaal wordt aangeboden

- **Sociale emotionele ontwikkeling**

Middels de kanjertraining wordt gewerkt aan het bevorderen van onderling vertrouwen in groepen. Vertrouwen is de basis voor het creëren van rust in de klas. De Kanjertraining bestaat uit een serie lessen met bijbehorende oefeningen om de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief). De methode kent een uitgebreid leerlingvolgsysteem (KanVAS) dat gebruikt om de sociale veiligheid bij kinderen te meten.

- **Gedrag**

Op het Christal streven we naar een veilig leerklimaat. Het uitgangspunt hierbij is vertrouwen en we stimuleren positief gedrag. Daarnaast hanteren wij een protocol bij ongewenst gedrag en conflicthantering. Dit protocol zetten wij in als gedrag grensoverschrijdend wordt. We werken samen met Lariks, centrum voor Jeugd en Gezin en GGD Utrecht die vrijblijvend met ons meedenken omtrent het gedrag van een leerling.

- **Werkhouding en taakaanpak**

In groep 1 tot en met 3 worden de kinderen aangemoedigd om via het klassikale planbord de eerste stappen te zetten richting het plannen van je taken en werkjes. Vanaf groep 4 werken de kinderen met een eigen dagtaak die later overgaat in een weektaak. Daarin leren de kinderen om hun eigen werk te plannen en verantwoordelijkheid te nemen. Voor kinderen die moeite hebben met de juiste taakaanpak of werkhouding werken we met de methode Beter bij de les.

Kinderen werken met persoonlijke doelen, zodat ze leren om te reflecteren op hun eigen ontwikkeling.

- **Motorische en lichamelijke ontwikkeling en medisch handelen**

Wanneer zich problemen voordoen op de motorische of lichamelijke ontwikkeling kunnen wij verwijzen naar externe specialisten. In groep 2 en 7 komt een jeugdverpleegkundige van de GGD meekijken naar de ontwikkeling van de leerlingen. Daarnaast is een jeugdverpleegkundige aangesloten bij onze school voor vragen over de ontwikkeling van leerlingen op deze gebieden. Voor de fijne motoriek werken we regelmatig samen met een ergotherapeut of een oefentherapeut.

- **Ondersteuning verrijking**

Aan de kinderen die meer aankunnen dan in de klas geboden kan worden bieden we oa het volgende:

- Kleuters sluiten aan bij een groep “kleuters met ontwikkelingsvoorsprong” waarbij ze in of buiten de klas extra uitdagende opdrachten krijgen aangeboden
- Extra uitdagend en verrijkend werk in de klas wordt aangeboden vanuit de lesmethodes en/of zetten we andere extra materialen in
- Groeigroep Christal waar verrijkingswerk wordt aangeboden, vanaf groep 3
- Bovenschoolse plusklas CorDeo in Amersfoort, vanaf groep 3
- GroeiLAB Leusden, groep 6 en groep 7
- Kr8klas voor groep 8 leerlingen waarvoor ondersteuning richting het VO gewenst is

Samenwerkingspartners

Wij werken als school graag samen met een aantal partners. Zo kunnen we goede ondersteuning aan de leerlingen bieden. Hieronder ziet u een aantal voorbeelden van partners waar we regelmatig mee samenwerken.

GGD

Voor voedings-, gedrag of slaapadviezen kunt u contact opnemen met de GGD. Ook kan de jeugdverpleegkundige of jeugdarts aansluiten bij een breder overleg. <https://ggdru.nl/>

Lariks, centrum voor jeugd en gezin

Deze organisatie is dé plek voor welzijn en zorg in de gemeente Leusden. Ze zijn er voor iedereen die (even) hulp nodig heeft. <https://www.lariks-leusden.nl/>

Samenwerkingsverband De Eem

Deze organisatie helpt de school met extra financiële middelen of met inhoudelijke ondersteuning. <https://www.swvdeem.nl/voor-ouders/>

Cordeo Onderwijspunt

Deze organisatie helpt de school bij extra advies, observaties of onderzoek.

<https://cordeoscholen.nl/waar-staan-wij-voor/onderwijspunt/> of onderwijspunt@cordeoscholen.nl

Auris of Pento

Wanneer er hulp nodig is met betrekking tot gehoor of een taalontwikkelingsstoornis werken we samen met deze organisatie. <https://auris.nl/> en <https://pento.nl/>

Uitleg van woorden

Ondersteuning

Ondersteuning is een ander woord voor extra hulp voor een leerling. Het kan van alles zijn. Bijvoorbeeld een aanpassing van een lesopdracht of leermateriaal, of extra uitleg van de leerkracht in een groepje, of meer oefentijd. Ook kan er een expert komen voor een leerling die moeite heeft met het onderwijs of de groep waar de leerling in zit. Denk aan een leerling waarbij het lezen niet goed op gang komt, of aan een leerling die moeilijkere opdrachten nodig heeft dan de groep. Of een leerling die steun van een volwassene nodig heeft, omdat het niet lukt om in de pauze mee te spelen met klasgenoten.

TOP-dossier

Het TOP-dossier, wat staat voor Totaal Ontwikkel Plan, is een webbased platform voor passend onderwijs. Ons platform brengt leerlingen, ouders, leerkrachten en andere professionals samen en begeleidt stapsgewijs de HGW-cyclus (waarnemen, begrijpen, plannen en realiseren) om zo een Totaal Ontwikkel Plan op te stellen. Onderdeel van dit TOP-dossier is het OPP (ontwikkelingsperspectief). Dit plan gaat over je doelen in het onderwijs en wat je nodig hebt om die te bereiken.

EDI-model

EDI staat voor Expliciete Directe Instructie. Het EDI-model bestaat uit een aantal vaste lesonderdelen, aangevuld met technieken. Het doel van dit model is om alle leerlingen actief te betrekken bij de instructie en de leerstof succesvol aan te leren aan alle leerlingen.